15ste jaar. — Nr 106. Dinsdag 6 September 1898.

DE POSTRIJDER

DER PROVINCIE LIMBURG.

Schrijft in te **Tongeren** bij M. ... uitgever en eigenaar van dit blad.

...trijder verschijnt 's dinsdags, 's donderdags.

Mededeelingen van brieven, geld of aankondigingen moeten franco gedaan worden aan den Eigenaar **Groote Markt, n° 37-39, Tongeren.**

ABONNEMENT:
Drie maal per week **6** franks per jaar.
Twee » » **8** » »
Een » » **4** » »
Een blad afzonderlijk **10** centiemen.
De abonnementen zijn vooraf betaalbaar.
Aankondigingen **15** centiemen per drukregel.
Reclamen, vonnissen en andere artikels vooraan of binnen in het blad: **1** fr. den drukregel.

TONGEREN, DEN 6 SEPTEMBER 1898.

NIEUWS uit de stad en de omstreken

Prijs voor de tombola ingericht door de ... van Onderlingen Bijstand « **Het Goed Welzijn** » zullen met erkentenis ontvangen worden in het lokaal der vergadering, HONDSTRAAT, alsook bij M. ... BECKERS, voorzitter der Maatschappij.

HOESSELT. — JACHTONGELUK. — Donderdag namiddag, rond 3 ure, was een slachter alhier aan het jagen; hij mikte op eenen haas, doch trof zekeren Gielen, die op het veld aan het werken was, in den bil. De ongelukkige die overvloedig bloedde, moest naar zijne woning gedragen worden. Het slachtoffer is bedlegerig.

DIEPENBEEK. — Woensdag is er een geweerschot gelost geworden op een rijtuig van den trein die om 9 ure 20 uit Hasselt vertrekt, tusschen de staties van Hasselt en Diepenbeek. Twee reizigers bevonden zich in het compartiment waarvan de kogel eene ruit verbrijzelde. Gelukkig werd niemand geraakt, en in de statie van Diepenbeek werd de stationchef in kennis gesteld van den aanslag. Het is te wenschen dat de dader van zulke laffe daad spoedig gekend zij.

VLIERMAEL. — De dienstknecht van M. Bon. Lambrix kan zeggen dat hij verleden zondag aan een groot gevaar ontsnapt is. Bezig zijnde met water te putten, wilde hij de koord goed om de katrol bevestigen, maar heeft waarschijnlijk aan het verkeerde eind getrokken. In alle geval Lambrix verloor het evenwicht en schoot met het hoofd naar beneden tot onder in den diepen put. Geburen hoorden gelukkig het zware geplons en kwamen ijlings ter hulp toegeschoten, het was toen reeds meer dan tijd; want door den val verlamd had de drenkeling nog maar ternauwernood kracht genoeg om zich aan de koord te laten optrekken.

TRAM HASSELT-CORTESSEM-OREYE. — De plans betrekkelijk de *statie van Cortessem* liggen op het gemeente-secretariaat ter inzage van de belanghebbenden.

ASCH. — Donderdag avond is de genaamde Hubert Marting, handelaar te Asch, 41 jaar oud, teruggekeerd met zijn gespan uit een naburig dorp. Bij zijne tehuiskomst wilde hij van zijne kar afstappen, met het ongelukkig gevolg dat hij achterover viel en met zijn hoofd terecht kwam op de straatsteenen. Hij is buiten kennis met gebroken schedel opgenomen en overleed den volgenden dag.

Hij laat eene ontroostbare weduwe met negen minderjarige kinderen achter.

HASSELT. — Er werd gemeld dat er zich talrijke gevallen van ziekten voordeden tusschen de soldaten thans in het kamp van Beverloo verblijvende.

In het ministerie van oorlog weet men van die slechte tijding hoegenaamd niets.

Des te beter; het is altoos zeer aangenaam ongunstige berichten te mogen logenstraffen.

BEVERLOO. — Prins Albert volgt tegenwoordig de oefeningen in het kamp van Beverloo. Men weet dat prins Albert, zoowel als prins Boudewijn, zeer gemeenzaam van omgang is.

Verleden zaterdag, in het *Hotel du Camp* te Leopoldsburg, was hij met drie andere officiers bezig eene partij te biljarden. Rechtuit gesproken, de prins kent weinig van het biljardspel. Een goê jonge: terwijl de prins bezig was met spelen, kwam een kapitein-kommandant binnen.

Hij sloeg eenvoudiglijk eens de hand aan zijnen kepi. Hij had den prins niet herkend, want deze was eenvoudig in veldtenue, met witte broek en kepi. Een man, die ook in de herberg zat, deed den kapitein-kommandant den prins bemerken. De kapitein verschoot geweldig. Hij sprong recht, ging aan den biljard staan, zette de billen te zamen, nam den kepi af en groette diep en lang. De prins lachte.

Paardenmarkt te Tongeren donderdag 15 SEPTEMBER.

BINNENLAND.

Het parket van Luik houdt zich bezig met het onderzoek eener ergezaak van heelkundige operaties, tengevolge waarvan eene jonge vrouw in het gasthuis zou bezweken zijn. Eene kaartlegster is beschuldigd en aangehouden. Naamlooze brieven hebben tot de ontdekking dier misdaad geleid. Het lijk der overledene is ontgraven.

— Rechterlijk onderzoek is te Verviers begonnen tegen eene vrouw, die hare twee kinderen, tweelingen, zou vermoord hebben. De lijken der kinderen zijn opgegraven.

— DRAMA TE BRUSSEL. — MOORD OP EENEN 78 JARIGEN PRIESTER. — In het nummer 38 der Bodenbroekstraat, te Brussel, woonde een M. Loyer, oud-aalmoezenier van het fransche leger, eere-kanonnik der hoofdkerken van Algiers er Nieuw-Orleans.

Deze priester was geboortig van Guérande (Frankrijk). Hij bewoonde een eenvoudig huis met zijnen neef Charles Loyer en eene oude meid, Bertha Gier.

Hij celebreerde alle dagen in de kerk St Jacob op Caudenberg de mis van half 12.

Daar de neef nu op vacanciereis naar Bretagne was, had de priester de zoon van den koster, den 18 jarigen Constant Mathot verzocht, de nachten in zijne woning te komen doorbrengen.

De koster stemde hier in toe en nu kwam de jonge Constant elken avond naar het huis der Bodenbroekstraat.

Zaterdag avond hadden de drie personen, de oude priester, de meid en de jongeling samen den avond in de eetkamer doorgebracht. Rond half 10 ging de meid voor eenige stonden met het hondje op de straat en terugkeerende vroeg zij aan M. Loyer of zij alvorens slapen te gaan, nog iets voor hem te doen had. Daarop ging zij te bed.

Korst daarna hoorde zij gerucht van schoten. Zij snelde naar beneden, eerst meenende dat de hanglamp van het plafond viel.

Op den trap zag zij Mathot vluchten, roepende: « Ik loop naar het commissariaat om mij gevangen te geven! »

Zij riep nu op den priester, doch geen antwoord bekomende ging zij zijne kamer binnen en vond daar zijn lijk, met het gelaat naar den grond, in eenen plas bloed, dat door het hondje werd opgelikt.

De meid had de kracht niet om hulp te roepen doch de policie, die door den moordenaar zelf verwittigd was, kwam weldra ter plaatse, vergezeld van Constant Mathot, die daar ter plaatse langdurig ondervraagd werd, en eukel zijn best deed om den gepleegden aanslag te wettigen. Hij drong er vooral op aan, zegt de *XX Siècle*, dat zijn vader hem een *liberalen* advocaat zou kieren.

Het gezegd blad wijdt breedvoerig uit over het onberispelijk voorgaande van den priester, en over zijne groote lieddadigheid.

Hij had den dag bij eenige vrienden te Boitsfort doorgebracht, en werd 's avonds door degene, die zijn moordenaar moest worden, aan de statie opgewacht.

De kinderen en de armen, zegt het blad, kenden allen den ouderling, en elkeen groette hem, wanneer hij, moeilijk voortstappende, zich dagelijks naar de St-Jacobskerk begaf.

Ook de *Etoile* roemt de lieddadigheid van den vermoorden priester.

— Men schrijft uit Antwerpen:

ANTOON VAN DYCK'S GEBOORTE. — **300ste** *verjaring*. — Luisterrijk zullen de feesten wezen welke het gemeentebestuur toekomend jaar geven ter gelegenheid van de 300ste *verjaring* der geboorte van Antoon Van Dyck.

Al de maatschappijen en kunstenaars der stad zullen er aan deelnemen.

Antoon Van Dyck werd te Antwerpen geboren den 22 Maart 1599 in het huis « De Berendans », Groote Markt, 4, rechtover de Hoogstraat.

Over zijne faam als kuntschilder ware het overbodig te spreken.

Van Dyck, de uitmuntende leerling van Van Balen en van Rubens, stierf te Londen in den jeugdigen ouderdom van 42 jaren.

De feestelijkheden te zijner eere zullen een 12-tal dagen duren. Op het programma zal onder andere een nieuw *Landjuweel* voorkomen, noch prachtiger dan het voorgaande. Voorloopig stemde de stad reeds een half millioen met dit doel.

De stoet zal driemaal uitgaan. Ook de *Ommeganck* met zijne reuzen en met den walvisch zal te zien zijn.

Voor de versiering van al de straten der stad zal er een wedstrijd worden geopend. Die avonden zal de verlichting algemeen wezen.

Peter Benoit werd gelast met het componeeren eener cantate, welke op eene openbare plaats zal worden uitgevoerd. Voegt bij dit alles een groot Vlaamsch festival, een stoet van schepen op de Schelde, eene verbeelding van het vertrek van Van Dyck naar Londen en zijnen terugkeer te Antwerpen en men zal slechts een flauw denkbeeld hebben van de luisterrijke, Vlaamsche Van Dyckfeesten in 1899.

— JACHTONGELUK. — Twee landbouwers van Langer, nabij Virton, L., en F., besloten van jacht op everzwijnen te maken. Tot dit einde verschalen zij zich elk aan een kant van een aardappelveld: zoodra een der landbouwers het wild zou zien, moest hij fluiten om zijnen makker te verwittigen. Tegen den dageraad, zag L., drie everzwijnen uit het bosch komen. Hij wilde schieten, doch zijn geweer ging niet af. Hij floot om F. te waarschuwen. F., loste een schot en de lading trof L., die zoo erg aan de beenen en in de zijde gekwets werd, dat men voor zijn leven vreest.

— OPSINJOORKEN. — Vrijdag avond rond 7 ure, vermaakten zich soldaten van het 12e linieregiment, te Aarlen gekantonneerd, met Opsinjoorken te spelen. Dit spel bestaat in het omhoog werpen van eenen man, terwijl vier anderen de hoeken van het deken vasthouden. De man die omhoog geworpen werd, zoo hoog mogelijk, moest terug in het deken vallen. Opeens scheurde het deken en de soldaat viel op den grond en brak den schedel. De dood was oogenblikkelijk

— Men schrijft uit Roeselare:

ONTPLOFFING VAN DYNAMIETKARDOEZEN. — Twee rondleurders, de gebroeders Victor en Antoon Samyn, brachten oud ijzer bijeen om te verkoopen. In eene kachelbuis vonden zij gele bussen, zij wilden eene openen en eene ontploffing ontstond. Het was eene dynamietkardoes, Victor werd erg gekwetst, vier vingeren van zijne rechter en de duim van zijne linkerhand werden afgerukt. Zijn broeder werd in de zijde getroffen en viel buiten kennis ten gronde. Drie vrouwen werden ook erg gekwetst.

BUITENLAND.

Nederland.

NATIONALE GIFT. — De koningin-regentes heeft de nationale gift van 300.000 gulden, opbrengst eene nationale inschrijving aanvaard. Deze som werd haar aangeboden als blijk van erkentelijkheid van wege het Nederlandsche volk. Hare Majesteit zal deze som als volgt gebruiken: twee derden zullen dienen om een sanatorium voor teringlijders op te richten en een derde om een gesticht in Indië te bouwen voor de herstellende zieken. Koningin Emma stelt haar kasteel Oranje-Nassau ter beschikking van de kommissie die het sanatorium in Nederland gaat inrichten.

— GESCHENK EENER BOERENFAMILIE. — Eene Boerenfamilie uit Transvaal, vader, zoon, dochter en schoonzoon, is te Amsterdam aangekomen om Koningin Wilhelmina geschenken uit hun land aan te bieden; eene kooi met prachtige vogeltjes uit de keerkringgewesten, eene leeuwenhuid, enz.

Frankrijk.

MAD. LUCIE DREYFUS. — De *Courrier du Soir* zegt dat mevr. Dreyfus aan den minister van justicie eene nieuwe vraag heeft gezonden om het proces van haren man te herzien.

Indien, zooals het van heden af bijna zeker is, de Raad beslist dat het op rechtsgebied noodig is aan de vraag van mevr. Dreyfus gevolg te geven, zal de voorhandneming toekomen aan den minister van justicie, die geene meening of advies zal hebben uit te brengen over den grond der zaak en er zich bij bepalen zal ze aan de criminele afdeeling van het Verbrekingshof te onderwerpen, welke uitspraak zal doen over de waarde en de gegrondheid der vraag. Zij alleen zal in hare onafhankelijkheid en haar oppergezag, beslissen of de vraag al dan niet ontvankelijk is.

— SPOORWEGONGELUK. — Een spoorwegongeluk heeft zich zondag avond voorgedaan op de lijn van Bayonne naar Biarritz. De mecanicien van eenen trein heeft niet intijds zijn machien kunnen inhouden en hij is in botsing gekomen met eenen anderen trein uit de tegenovergestelde richting aankomende. Een 15-tal reizigers, waaronder 2 erg, zijn gekwetst.

— STIERENGEVECHT. — Er is weder een stierengevecht te Dax gehouden, waarin niet minder dan 9 stieren werden gedood en 25 paarden. Natuurlijk werd na afloop van het schouwspel, dat door den burgemeester werd bijgewoond, proces-verbaal opgemaakt.

— DOODGESLIKSEMD. — In den loop van een hevig onweder, is de bliksem gevallen op eene kudde schapen, welke door de bergen trok te Peyresi bij Castellane; 74 schapen werden gedood, de herder is ongedeerd.

— GEHEIME ZAAK. — Te Uzès is onlangs een student aangehouden, genaamd Fernand de Baucrose, beschuldigd 's nachts zijne moeder verwurgd te hebben.

Hij wordt beschuldigd door de meid, die beweert dat zij den jongeling 's nachts de kamer zijner moeder heeft zien verlaten en haar onder bedreigingen beval nooit te zeggen, dat zij hem daar gezien had. Eerst toen de gendarmen kwamen wist zij dat er eene moord gepleegd was.

Al de inwoners van Uzès en de familie van het slachtoffer, houden den jongeling voor onschuldig.

Zaak-Dreyfus.

De begrafenis van kolonel Henry heeft zondag te Pagny plaats gehad. Het lijk is zaterdag van Mont-Valérien naar die plaats overgebracht.

Alhoewel de pastoor van Suresnes de laatste gebeden had gelezen, heeft de geestelijkheid van Pagny zich verplicht geacht, op raad van den bisschop, bij de begrafenis niet te verschijnen.

Het lijk van den kolonel was neergezet in 't huis van zijnen vader, een welstellende boer, en 't is vandaar dat het zondag morgend ten 11 ure naar het kerkhof gebracht.

De geruchten als zou men den kolonel gedwongen hebben zich te zelfmoorden, worden in het ministerie ten stelligste gelogenstraft. Men ontkent officieel dat een officier, door den minister of een ander afgevaardigd, een bezoek heeft gebracht aan kolonel Henry. Dit bezoek heeft niet alleen geen plaats gehad, maar het kon geen plaats hebben, aangezien de officier in arrest was en hij geene bezoeken mocht ontvangen.

***

M. Trarieux heeft eenen brief geschreven aan M. Trouillot, minister van koloniën, waarin hij aanduidt dat de herziening van het proces-Dreyfus zich opdringt en vraagt of het geen tijd is, nu er aan de schuld van Dreyfus getwijfeld wordt, zijne gevangenschap te verzachten.

***

ONTSLAG van M. CAVAIGNAC. Zondag morgend kwam als een donderslag de tijding van het ontslag van M. Cavaignac, hetgeen gelijk staat met de herziening van 't proces Dreyfus.

M. Cavaignac gaat heen omdat hij 't niet eens is met zijne collegas, die zich met M. Brisson hebben aangesloten, welke de herziening noodzakelijk acht.

De overige ministers hebben alles gedaan wat zij konden om M. Cavaignac van gedacht te doen veranderen. Deze heeft definitief geweigerd, zeggende dat hij stellig overtuigd was van Dreyfus schuld en hij nooit zou toestemmen in eene herziening van het proces, die hij gevaarlijk achtte.

Later begaf M. Cavaignac zich zelfs bij M. Brisson en bleef met hem gedurende 20 minuten in onderhandeling. Daarna ging hij snel heen. Men begreep onmiddelijk dat men het niet eens was geworden, M. Cavaignac schijnt aan M. Brisson ronduit te hebben verklaard, dat hij liever aanstonds zijn ontslag gaf dan toe te stemmen in de herziening.

M. Brisson ontbood na het vertrek van M. Cavaignac onmiddelijk M. Sarrien en M. Bourgeois. Het was dan 7 ure. Eene nieuwe bespreking ontstond, die 8 ure duurde. Toen zij heengingen lieten de ministers verstaan dat het ontslag van M. Cavaignac wel spoedig zou volgen. Maar men verwachtte er zich eerst aan tegen vandaag.

***

DREYFUS TERUGKEER.

Zoolang de herziening niet definitief beslist is, mag er aan aan Dreyfus niets worden meegedeeld. Eens de beslissing gevallen, zal Dreyfus onmiddelijk naar Frankrijk worden overgebracht.

Cavaignac is gisteren bij den president der Republiek geroepen. Zij bleven een half uur in gesprek.

De ministers zijn gisteren ook langdurig in beraadslaging geweest.

***

DE PERS.

De fransche pers beschouwd de herziening van het proces als besloten.

De *Petit Parisien* zegd dat de zaak nu eindelijk op wettelijk terrein zal terugkeeren, waarvan de politieke driften ze hadden verwijderd. Alle goede burgers zijn nu verplicht met kalmte te wachten en met eerbied naar het vonnis te luisteren.

De *Intransigeant* noemt het mini sterie Brisson een ministerie van verraad.

Volgens *Figaro* zou het generaal Zurlinden zijn die M. Caivaignac zal opvolgen. Men spreek ook van generaal Saussier. In geval er een burgerlijk minister zou benoemd worden, zou M. Brisson de portefeuille van oorlog nemen.

De *Echo de Paris* verzekert dat generaal Zurlinden in principe heeft aangenomen.

***

EEN SENSATIEBERICHT

De *Gaulois* zegt op 't laatste uur een nieuws te vernemen, dat het blad niet meer kon controleeren.

Het ministerie van oorlog zou officieel bericht hebben ontvangen, dat commandant Esterhazy voornemens is binnen kort te verklaren, dat hij de maker is, op bevel, van het bordereel.

Het blad neemt dit nieuws tot nader orde slechts onder het grootste voorbehoud aan.

Engeland.

SPOORWEGONGELUK. — De avondsneltrein van Londen naar Manchester is bij Wellingborough ontspoord. Spelende jongens hadden eenen vrachtwagen op de rails laten staan, waarover de trein de statie moest passeeren. De locomotief viel van den hoogen spoordijk, een gedeelte van den trein meeslepend; verscheidene wagens en locomotief sloegen om. De machinist, de stoker en 2 reizigers, werden verpletterd, en vele reizigers zijn gekwetst, eenigen zwaar.

Oostenrijk.

GROOTE BRAND. — In Horitz (Bohemen), de plaats van de passiespelen, zijn vele huizen en de geheele oogst door eenen brand vernield. Het gebouw waar de passiespelen gegeven worden, bleef gespaard.

Italië.

AFSCHUWELIJKE MOORD. — Een misdrijf dat in onmenschelijke wreedheid niet behoeft onder te doen voor den moord van den parijzenaar Deblander op zijne beide kinderen, is te Alpigano in de provincie Turijn gepleegd.

Een daar wonende vrouw heeft wegens eenen onbeduidende twist met eene buurvrouw getracht het kind van deze laatste te vermoorden.

Zij lokte het slachtoffer in hare woning, ontkleedde het, hield met de hand zijnen mond toe en bracht het een aantal messteken toe in borst, onderlijf en hals. Op dit oogenblik schijnt de man van de vrouw thuis gekomen te zijn.

Om de misdaad van zijne vrouw te verduiken, stopte hij het lichaam in eenen zak en verborg het in een graanveld. Het kermen van het ongelukkig wezentje, dat nog niet dood was, leidde tot de ontdekking.

Het waardige echtpaar is aangehouden. Het kind kan, hoewel levensgevaarlijk gewond, misschien nog gered worden.

— VREESELIJK ONGELUK. — Bij het onweer boven Corlantino in Italië, is de bliksem geslagen in een oud gebouw, waar twintig menschen eene wijkplaats hadden gevonden. Het gebouw stortte in en achttien der ongelukkigen kwamen om het leven.